

Asia: VN/2062/2020

## **Lukiodiplomiselvitys 2020**

### **Vastaajaa koskevat perustiedot**

#### **Vastaatteko**

e) jonkin sidosryhmän, järjestön edustajan tai edunvalvontaorganisaation roolissa

### **A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta**

#### **Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?**

2) Vastaavat jossain määrin

#### **Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Raportissa esille tuotu tarve selkiyttää lukiodiplomien arviointia on oleellista diplomien kehittämisen ja diplomien yhteismitallisuuden kannalta. Diplomien toteuttamisessa on etä- ja virtuaaliopetuksen keinoja käytettävä opetustarjonnan ja diplomien suorittamisen nykyistä laajempaan tarjontaan. Lukiodiplomeja suoritetaan jo nykyisin yhteistyössä musiikkioppilaitosten kanssa. Musiikkioppilaitoksissa on käytössä valtakunnalliset opetussuunnitelmat arviointiperusteineen sekä pitkä valtakunnallisen yhteismitallisuuden perinne arviointien suorittamiseen. Etä- ja virtuaaliopetus mahdollistavat myös kansainvälisen yhteistyön sekä eri taiteenalojen välisen yhteistyön lukiodiplomien kanssa toteutettaessa.

### **B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista**

#### **Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?**

1) Vastaavat täysin

#### **Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Diplomien saavutettavuuden parantaminen kehittäjälukiodiplomien kautta on hyvä esitys. Kehittäjälukiodiplomit voivat myös vahvistaa alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä diplomien toteuttamisessa.

## C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

**Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?**

2) Ovat jossain määrin

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Lukiodiplomeja toteutetaan jo nyt yhteistyössä esimerkiksi musiikkioppilaitosten kanssa. Yhteistyössä kehittäjälukioiden ja diplomien pohjakurssien toteuttajien kanssa on mahdollista tehdä skaalantarkistus.

## D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

**Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?**

1) Ovat täysin

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Esitys lukiodiplomin tuomisesta osaksi ylioppilaskirjoitusta on erittäin kannatettava. Taito- ja taideaineiden opiskelijoiden opintoaika pitkittyy usein opintojoen kuormittavuuden vuoksi. Musiikkialalla korkea-asteelle tähtäävien opiskelijoiden motivaatio on korkea, alan taitotasovaatimukset ovat korkeat, ala kansainvälinen ja kilpailu opiskelupaikoista on kova. Diplomin tuominen osaksi ylioppilastutkintoa helpottaisi kuormittavuutta. Esittävässä taiteissa alojen edellyttämä pohjakoulutus tapahtuu jo peruskoulu- lukioikäisenä. Myös mahdollisuus lukiodiplomin suorittaminen osana ylioppilastutkintoa lisäisi lukio-opintojen houkuttelevuutta.

## E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

**Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?**

1) Ovat täysin

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Diplomien tämänhetkinen ongelma on arvioinnin yhteismitallisuuden puute, arviointia ja arvioinnin skaalausta kehittämällä tulee diplomeista mahdollinen lisä korkea-asteen opiskelijavalintoihin.

## F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

**Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?**

2) Ovat jossain määrin

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemமாகsi osaksi lukio-opetusta.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Lukiodiplomien kehittäminen sekä ottaminen osaksi ylioppilaskirjoituksia antaa mahdollisuuksia harrastaa tavoitteellisesti taito- ja taideaineita koko lukio-opintojen ajan sekä toisaalta mahdollisuuden keventää opiskelijoiden työtaakkaa. Luovien alojen koulutukselle on tarve myös kansataloudellisesti, esimerkkinä luovista aloista on suomalainen peliteollisuus, joka hyödyntää musiikkia, visuaalisuutta ja tietotekniikkaa. Taide on myös osa tiedettä, "Tiedon oppimisen taide ja taidonoppimisen tiede

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Opetushallitus on luontevin taho vastaamaan lukiodiplomien kehittämisestä. Kehitystyössä tulee olla mukana myös taide- ja luovien alojen edustajia.

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Kolmen olemassa olevan lukiodiplomin määrittäminen velvoittaviksi on kannatettava ehdotus. Diplomit voidaan toteuttaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa, mikäli ao. lukio ei pystyisi vastaamaan kaikkien pohjaopintojen järjestämisestä. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa lisää valtakunnallista saavutettavuutta.

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Lukiodiplomin laventaminen velvoittavaksi kuvataiteen, musiikin ja liikunnan lisäksi muihin oppiaineisiin on haastava tehtävä ja vaatii lisäselvityksiä

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

-

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Ehdotus kehittäjälukioiden avulla tehtävästä mallista on kannatettava. Pohjakurssien järjestämistä muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä tulee myös selvittää. Eä- ja virtuaaliopetus on jo käytössä esimerkiksi taideoppilaitoksissa. Taideoppilaitoksilla on myös olemassa olevaa kansainvälistä yhteistyötä erilaisten oppijaksojen ja mestarikurssien järjestämiseksi.

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu

matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Lukiodiplomien arvioinnin tasalaatuisuuden vuoksi on oleellisen tärkeää kehittää diplomien arviointia valtakunnallisten kriteerien ja skaalauksen pohjalta.

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

4) Olen jokseenkin eri mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

5) Olen täysin eri mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

Käsityötaitojen ja luovuuden yhteys on huomattava. Luovien alojen osuus BKTstä on merkittävä, ja tulee jatkossa korostumaan.

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

**Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?**

1) Olen täysin samaa mieltä

**Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:**

-

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

**Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?**

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

**Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?**

1) Kyllä vastaavat täysin

**Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:**

-

Hoffren Anna  
Suomen musiikinopettajien liitto ry